

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 2. sušca 1888.

List 9.

JAKOB,

po usmiljenji božjem in apostolskega sedeža
milosti

knezoškof Ljubljanski,

vsem vernim sroje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda
in Zveličarja našega Jezusa Kristusa!

(Dalje.)

Pravo spoznanje samega sebe je nam vsem potrebno, kakor tudi vsi, ta bolj, drugi manj, čutimo v sebi skrivno rovanje strastij, ovire proti dobremu, boj zoper postavbo božjo. Resnično! „*militia est vita hominis super terram*“: „boj je življenje človekovo na zemlji“: tako moramo vsi klicati s pobožnim Jobom. ¹⁾ Zgubljen pa je bojevnik, ki ne čuva; ki ne pozna moči svojega sovražnika, ki se nanj zanaša in mu celó zaupa! Če pa je spoznanje samega sebe vsem potrebno, potrebno je posebno še onim, ki so dolžni čuvati nad drugimi: starišem, predstojnikom, vzgojiteljem itd. Potrebno je prvič zato, ker se — kakor skušnja uči — tako rado zgodi, da človek za druge se trudeč, na samega sebe pozabi. Saj se je celó sveti Pavel bal, da bi, druge učeč, sam ne bil zaveržen. ²⁾ Jako resno opominja, vzlasti stariše in predstojnike, sveta Bonaventura, rekoč: „O kako lahko se oni pokvari in pogubi, ki zvedavo preiskuje razne reči, in skerbno skerbno drugim vest izprašuje, samega sebe pa ne pozna.“ ³⁾ Spoznanje samih sebe je starišem in predstojnikom potrebno dalje zato, da toliko boljše in gotovjše vzgajajo sebi izročene. Kajti res je, in ostane res — in naj bi se bil kdo še toliko vzgojeslovja učil: kdor sebe ne vzgaja in sicer vedno in vedno, ne zna tudi drugih prav vzgajati. Iz spoznanja samega sebe učiti se moramo, kako je z drugimi ravnati, po prelepem izreku sv. Antona Puščavnika: „*Qui cognoverit semetipsum, universos cognovit*“: „Kdor sebe pozna, vse pozna.“ ⁴⁾ In vedno in vedno, kakor smo dejali, mora

se ta naša lastna vzgoja ponavljati. Če kdo misli, da pozna samega sebe vže popoluoma, se zeló moti, ter ravno s tem kaže, da se prav nič ne pozna. ¹⁾

Ne manjka sicer takih, vzlasti med olikanimi, ki menijo, da se dá sila strasti z rastočo močjo olike in napredka zadušiti in nekako pogasiti. Ali kakor ne podedujemo od svojih starišev uma in učenosti, tako tudi ne blagega serca in lepih uravij. Kako malo pa samo zunanja olike premore, kaže se nam preočitno: vidimo namreč, da se pri vsej oliki silno množe hudodelstva, in da se izveršujejo čezdalje bolj derzno in zvito. Ravno to nam spričujejo vedno številnejše pritožbe, kako surova in npravno divja postaja mladina, vzlasti po mestih. In vendar se terdi, da so šole, v katerih se vzgaja sedanji rod, za toliko in toliko boljše in naprednejše, kot prejšnje, in da v mestih najbolj cvete olike. Ne, nikakor ne! Zmiraj se bodo rodili ljudje s kaljo hudih strastij, in zmiraj bode treba vojskovati se zoper nje ter „s strahom in trepetom“ ²⁾ v ponižnem spoznanju samega sebe čuvati nad njimi. Ne samo jednemu, ampak vsem časom in vsaki omiki velja prošnja v „Oče našu“: „In nas ne vpelji v skušnjava“; in ne samo priprostim, ampak vsem ljudem, namenjene so besede Izveličarjeve: „Čujte in molite, da ne padete v skušnjava.“ ³⁾ Dokler omika in vzgoja, dokler vzlasti šola ne zavzame tega stališča; dokler se namreč meni, da je mogoča kaka versta človeškega znanja in poduka, v kateri treba ni imeti ozira na opomin Gospodov: „Čujte in molite“, tako dolgo je vse izobraževanje zastoj. „Kjer je napuh, ondú je tudi sramota; kjer pa ponižnost, tam modrost.“ ⁴⁾

Če sploh kdaj, je dandanašnji umestno, v ponižnosti resno spoznavati samega sebe. Sedanji svet pozoren je na vse prej, kot na samega sebe. Zavzema se za imenitna vprašanja politična, mednarodna in družbinska: zavzema se za razne ljudske koristi in ljudska zastopstva z vsemi njihovimi naporí itd. In z vsemi temi vprašanji, katera nam telegraf in časnikarstvo dan za dnevom s celega sveta marljivo nabira in prinaša, ne pečajo se le močje strokovnjaki, močje zrelega duha

¹⁾ 7. 1. ²⁾ I. Cor. 9. 27.

³⁾ „O quam prope ille est perditioni et interitui, qui in cognoscendis rebus est curiosus, in iucando aliorum conscientias sollicitus; se ipsum autem ignorat et nescit.“ (S. Bonav. de perfect. vitae ad sor. c. 1.)

⁴⁾ Ep. 2. ad Fratres.

¹⁾ „Qui se scire existimat totum, se nescit.“ (S. Pet. Chrysost. serm. 44.)

²⁾ Philippen. 2. 12.

³⁾ Mat. 26. 41. ⁴⁾ Prov. 11. 2.



in resnega mišljenja; ampak vsakdo se vabi in kliče, da o vsem govóri, o vsem sódi. K temu se pridruži neberzdani pohlep po veselicah in kratkočasjih vseh verst. Ni je nedelje in ni ga praznika, da bi se v to ne obračal; da, celó sveti časi: advent in post, morajo večkrat služiti takim namenom. Le vùn le vùn iz sebe, v daljni svet, v očitno življenje, v raztresenost in vertoglavost veselíc, dandanes vse človeka žene: zdi se, kakor da bi se bilo vse njegovo notranje razlilo ter razteklo po širnem svetu. Kaj pa mali in vendar tako veliki svet lastnega serca? Če bi vprašali marsikoga, ki živi in dela le za velika, svet zanimajoča dnevna vprašanja, za narod, za splošne koristi itd., — če bi ga vprašali: kako pa je s teboj? s tvojimi lastnimi zadevami? kako je s tvojo dušo? kako z življenjem po kerščanski pravici? kako si oskerbel za večnost, ko se vendar toliko pečaš s časnimi zadevami? dobili bi mnogokrat ali nepovoljen odgovor; ali pa celó nika-kega, češ, da tako vprašanje ni nobene pomembe. In vendar! „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo dal človek v zameno za dušo svojo?“¹⁾ Pri takih okoliščinah toraj je gotovo umestno, da, sveta dolžnost, z vso resnobo pri-poročati „jedino potrebno“,²⁾ ter opominjati, stanovitno za to skrbeti. Tega pa zopet ni mogoče brez poniž-nega spoznavanja samega sebe.

(Konec nasl.)

Indiferentizem — nemarnost.

Poslednji petek je P. Maks nadaljeval svojo v prvem postnem govoru napovedano nalogo, namreč o raznih potih, po katerih svet hodi. Pota deržé na vse strani sveta, na jug in séver, na jutro in večer. Med temi, ki hodijo ali potovajo, so pa tudi taki, ki se vozijo in dirjajo, češ: sej tako ne morem svojega lisca več ustavljati in priderževati, — naj teče in dirja, kakor in kamor mu drago — mi nič ni mar, meni je vse eno!... Lejte, to je podoba nemarnosti, indiferentizma, ki je zlasti herezija našega časa. Teh, nemarnij je toliko, kolikor je razločnih razmer človeškega življenja, je verski, politiški, cerkveni indife-rentizem itd., vsaka nemarnija pa izvira iz nečistega, kal-nega vira. Indiferentizem zato nima nikjer veljave, nikjer stališča in pravice: povsod je popolnoma zaveržen in sicer od vseh pametnih. Ako ti otrok naredí skazo v slovnici, ne boš rekel: prav je takó, temveč pojasnil mu bodeš: moj ljubi mali! to ni prav, tako ne smeš delati; ako v glasbi zadene napčen tipljej, ne boš mu prav dal, temveč ga opomnil, da je naredil skazo. In tako je povsod, že pri malih, — nemarnost, indife-rentizem se nikjer ne terpi, — toliko manj še pri odrasčenih: ne terpi se v matematiki, ne v fiziki, ne v zvezdoslovji, ne v politiki... Kaj pa, se bode mar indiferentizem terpel v bogoslovji, v telogiji? O kaj še! To bi bila naj večja nezmisel. Indiferentisti so ljudje, ki tesnournost mešajo s farizejstvom, ter jim je vse eno, če je kdo jud, mohamedanar, molvec mesá, pogan, in jim je vse prav in dobro, češ, vsi se snidejo na eno pot! Toda kdo ima tako malo uma, da bi kaj takega verjel ali celo terdil!... Cerkev ne pozná nemarnosti, ona stalno in terdno uči, da je resnica le Ena sama in zunaj te resnice ni zveličanja, ni odrešenja. Nikomur se ne smé čudno zdeti, da krivoverci to Eno in ne-deljivo Cerkev, če tudi so sicer vsi razdjani med seboj,

vender z zedinjeno jezo sovražijo, preganjajo. Ravno ta jeza vseh zmotenih in hudobnih zoper Cerkev je znamenje, da je res Cerkev prava. Ravno ker je resnica nasprotno tega, kar je zmota, se mora resnica ostro ločiti od vsega, kar ni resnica. Tedaj proč z indiferentizmom, z versko nemarnostjo! Rovanje, rohnenje, pso-vanje fanatiških kakor indiferentiških sekt nas nikakor ne smé žaliti ali obupnih delati; temveč je to naj tehtniši dokaz, da katoliški nauk ima svoj vir, svoj začetek pri Bogu. (Kaj pa potem tudi sedanjí šolski indiferentizem oziroma na versko ali brezversko šolo, kaj? O, ta reč se popolnoma podá v to stvarino, le dobro premisli in prevdari, boš videl!)

Močno je govornik bičal indiferentizem in svaril pred to prehudo rano našega časa.

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

I. Kdo je Don Bosko.

Bilo je 8. decembra 1841 (na god brez-m. spoč. B. D. M.), ko se je v Torinu oblekel v mašniško obla-čilo mlad duhoven, da bi opravil sv. mašo. Čakal je le še dečka, da bi mu stregel pri altari. Kmalu stopi v zakristijo fantič, star petnajst ali šestnajst let. Cer-kovnik mu reče, naj gre streč. „Jaz ne znam streči pri sv. maši,“ odgovoril je deček. — „Idi semkaj; ti bom povedal, kaj ti je storiti.“ — „Ali, jaz ne znam nič; še nikoli nisem stregel pri sv. maši.“ — „Čemu si pa prišel sem, če ne znaš streči,“ odgovori jezno cerkovnik in ga prime za ušesa, dobro ga izuhá ter bacne venkaj. Plakajoč odide deček. Zdaj se oberne oni mladi duhoven k cerkovniku, rekoč: „Kaj to poče-njate; čemu bijete dečka? Kaj vam je naredil?“ — „Če ne zna streči pri sv. maši, nima v zakristiji ničesa opraviti.“ — „Če tudi ne; vi nimate pravice, da bi ga topli in storili ste napak.“ — „Kaj vam to mar?“ — „Da, meni je mar, ker ta deček je eden mojih prija-teljev. Takoj ga pokličite nazaj, jaz moram z njim go-voriti.“ — Cerkovnik ga pokliče. Deček, ves v solzah, se poverne nazaj. Ljubeznjivo ga vpraša: „Ali si kedaj kaj stregel pri sv. maši?“ — „Nikoli ne.“ — „Počakaj tukaj, po sv. maši ti povem nekaj, kar te bo razveselilo.“ Deček sluša.

Po sv. maši ga vpraša duhoven: „Kako se pišeš?“ — „Ime mi je Jernej Garelli.“ — „Imaš očeta?“ — „Nimam.“ — „In mater?“ — Tudi mati so mi umerli.“ — „Koliko si star?“ — „Petnajst let.“ — „Znaš brati ali pisati?“ — Ne znam; uč ne znam.“ — Si že bil pri sv. obhajilu? — „Nisem bil.“ — „Pri spovedi?“ — „Ko sem bil še prav majhen.“ — „Ali greš kterikrat h kerščanskemu nauku?“ — „Si ne upam iti.“ — „Zakaj ne?“ — „Ker drugi, ki so mlajši kakor jaz, znajo ker-ščanski nauk, jaz pa ne; zato me je sram, da bi sedel med njimi.“ — „Hočeš, da ti jaz razlagam kerščanski nauk; bodeš hodil k meni na dom, da te učim?“ — „Prav rad; ali le tako, če me ne bo kdo tepel.“ — „Ne bój se; ti mi boš prijatelj; odslej boš imel opraviti le z menoj in z nobenim drugim.“ — „Kedaj pričneva?“ — „Kedar hočete.“ — „Morda danes večer?“ — „A zakaj ne precej?“ — „Iz serca rad; toda precej.“ — In mladi duhovnik jame takoj Garelli - ju razlagati ker-ščanski nauk.

¹⁾ Mat. 16. 26. ²⁾ cf. Luk. 10. 42.

Bil je ta blagi duhoven — Don Bosko, in Jernej Garelli prvi kamničnik njegovim po celem svetu znanim zavodom.

Rodil se je Ivan Bosko 15. avgusta 1815 v vasici Becchi, v pokrajini Torinski. Stariši njegovi so bili pošteni in verni kmetovalci. V drugem letu umerje mu oče. Ko nekoliko odraste, jame hoditi v šolo. Bil je ob enem pastir. K svoji živini na pašo je vedno saboj jemal kako knjigo, katero je pridno prebiral pod milim nebom. Z velikim veseljem se je učil laških pesni.

Neki večer se Ivan vrača domu iz Buttigliere, kjer je bil ravno ljudski misijon. Sreča ga neki duhoven ter vpraša: „Odkod tako pozno, moj detek, in še tako sam?“ — „Iz Buttigliere, kjer sem poslušal pridigo“, odgovori deček. „In si si kaj zapomnil?“ povej, kaj so govorili misijonarji!“ — Ivan pové natančno vso pridigo in verhu tega vse pridige, ki so bile zadnje dni v onem kraju. Ko duhoven dalje izprašuje, zapazi, da zna Ivan več verst iz Danteja iz Tassa na pamet. Od tedaj se ta duhoven še bolj zanima za dečka; začne ga podučevati v latinskem jeziku.

Poznej pride Ivan v Chierri. Pri neki gospej, kjer je podučeval dva otročiča, je imel zastoj hrano in stanovanje; tako se je preživil. Dovedši potrebne šole stopi v istem mestu v duhovsko semenišče. S svojim znanjem, še bolj pa s svojimi čednostmi pridobil si je ljubezen vseh svojih predstojnikov. Zato je bil posvečen za duhovna, berž ko je bil dovelj star.

V tistem času pa je bila v Torinu naprava, imenovana vstav sv. Frančiška Asiškega. V tej šoli so se dalje izobraževali mladi duhovniki. Učili so se v govorništvu, imeli zborovanja, pri katerih so razpravljali razna znanstvena vprašanja, obiskovali jetnike in bolnike po hišah in bolnišnicah. V ta zavod torej je stopil Ivan. Takoj v začetku so se mu naj bolj smilili jetniki, vzlasti oni mladi in zapuščeni, ki so cvet svoje mladosti morali prebiti v ječah. Spoznal je, da ti nesrečneži niso tolikanj sami krivi svoje malomarnosti in zanikernosti, kakor stariši njihovi. V serce ga je bolelo, ko je gledal razcapane otroke po torinskih ulicah, ki niso imeli nobenega odgojitelja in katerih ni družega čakalo kakor — tamnica. Mislil je, kaj bi se dalo storiti, kako rešiti te uboge žertve? Ali lahko je sprevidel, da je tako početje silno težavno. Zato pa je zaupal v pomoč božjo in je veliko molil, da bi se Bog usmilil teh zanemarenih ljudi. Sad njegovega premišljevanja in njegove molitve je bil terden sklep, da hoče zbirati to mladino brez pastirja, ter ji biti voditelj in odgojitelj. Dogodba navedena zgorej nam pové, kako je Jernej Garelli postal prvi gojenec Don Boskov.

II. Don Bosko začne zbirati otroke.

Garelli je bil 8. dec. 1841 edini gojenec Boskov, a vže 2. febr. 1842, bilo jih je 20. in na praznik označenja bl. D. M. istega leta 30. Vsako nedeljo in vsak praznik podučeval jih je v kerščanskem nauku. Po poduku se je nedolžno igral z njimi; tako si je pridobival njih serca.

Prišel je čas, ko je imel Don Bosko zapustiti zavod sv. Frančiška Asiškega. Tedaj mu reče ravnatelj zavoda: „Duhovne potrebe so velike, a delavcev je malo; žetev bi bila lahko obilniša, da je bolje obdelana zemlja. Kam se hočete zdaj podati? Naročeno mi je, da vam ponudim tri mesta, in vi si lahko po volji izbirate.“ Službe, ki so bile na ponudbo, bi bile v čast Don Bosku. Ali on je odklonil vse tri predloge, rekoč: „Naj raji vidim, ako sem med mlado družalo, ki tudi potrebuje moje pomoči.“ Tako je Don Bosko posvetil blagemu namenu svoje življenja.

Don Boskovi mali učenci so bili iz raznih župnij. Zato poprosi Bosko torinskega nadškofa Franconija, da bi smel svojim gojencem biti pravi župnik ter njim kakor njih dušni pastir razlagati kerščanski nauk v kaki torinski cerkvi. Nadškof privoli. Po škofovem posredovanju izroči mu bogata gospa vodstvo nečega deklškega zavoda. Poleg navadnega svojega posla bi še vedno lahko zbiral mladino okrog sebe. Toda stopnice in hodniki po hiši so bili vedno vsi zastavljeni in zasedeni — saj je bilo njegovih drobnih župljanov blizu 200. Tako ni moglo dalje ostati, v poslopji je zmanjkovalo prostora. Zato se je preselil drugam. Radodarna gospa, De Basol po imenu, mu prepusti dve sobi in še nedoveršeno kapelico, ki je imela biti posvečena sv. Frančišku Saleškemu; Don Bosko, dobro vedoč, da se opravi pri otrocih le z ljubeznijo in priserčnostjo — in ker je ti čednosti gojil posebuo sv. Frančišek Saleški, izbral si je tega svetnika za varha svojemu oratoriju. Celo njegovo delo se je pozneje po njem imenovalo „salezijansko“; in ljudstvo imenuje to mnogoštevilno družino Don Boskovo (ki šteje tisoče) „salezijansko“ družino.

V tej kapelici (sv. Franč. Sal.) zbere Bosko 8. dec. 1844 svojo vže dokaj veliko čedo. Bosko bere sv. mašo, večina gojencev prejme sv. obhajilo. Solze veselja se utrijoajo Bosku v očeh, ko vidi, kako se mu spolnujejo njegove nade. Ali nič več kakor sedem mesev je zamogel ostati v teh prostorih. De Basol mu je odpovedala stanovanje. Kaj storiti? Bosko je bil v silnih skrbih — ali naj bi to s tolikim trudom pridobljeno mladež zopet prepustil valovom nevarnega mestnega življenja?

Da otročiči ne obupajo, skliče Borelli, najiskrenejši prijatelj Don Boskov, vse gojence skupaj ter njim reče:

„Zavetišče, katero nam je zapustiti, bilo je kakor gostilna, v kateri se opočiye popotnik, a potem ide dalje. Pod to streho smo ustanovili pravi oratorij, imeli smo svoje prostore in svojo cerkev. Tu vas je jela ogrevati milost božja, tu ste prejimali sv. zakramente. Ali, mili otročiči, previdnost božja nam odvzame to shajališče; preseliti se moramo drugam. Se-li smemo nadejati, da dobimo stalno stanovanje? Tega mi ne vemo in tega vam ne moremo obetati. Ali niti trenutek ne dvomimo, da bo še jeduoč velika družba naša; družba, h kateri pristopa dan na dan mnogo mladih ljudi, taci ljudi, ki hočejo živeti pobožno, pobožno prepevati sv. pesni in pobožno praznovati praznike cerkvene: ne dvomimo, da bomo imeli šole svoje in delavnice svoje. Ne bodimo žalostni! Vso skerb izročimo v Gospodove roke, in Gospod bo nam pomagal.“

Deci se je povernila serčnost. Zahvalila se je Bogu, ker ji je po-lal to skušnjo, s katero se bo započeto delo tembolj ukrepilo, ne pa uničilo.

Ali Don Bosko si je še vedno ubijal glavo, kam se obrniti. Njegova drobna družina šteje nad 300 udov — in zdaj nima nobenega prostora, kjer bi z njo opravljal pobožne vaje, kjer bi jo podučeval in kjer bi se otroci igrali in skakali. Dovolj se mu sicer, da podučuje otroke v cerkvi sv. Petra. Ali kedar so prišli iz cerkve, bil je pred cerkvijo hrušč in trušč. Živahni dečki so igrali, tekali in vpili... kar je čisto naravno: delali so po otročje. Ali prebivalci na okoli vendar niso hoteli poslušati tacega kričanja. Zahtevali so od mestnega predstojništva, naj prepové sestanke tacihi poni-glavcev na javnih prostorih. Otroci povedó ta žalostni odlok mestnega zastopstva Don Bosku.

Bosko, ne vedoč si pomagati, govori dečkom: „Jutri se zberite na tem mestu. Vsak naj prinese seboj

jedi kolikor je potrebuje za celi dan. Otroci storé tako. Drugi dan zversti Bosko zbrane dečke skupaj po dva in dva, sam se vstopi na čelo in pelje otroke venkaj iz Torina. V bližnji vasi opravi Bosko sv. mašo; potem določi čas, kedaj se bodo igrali, kedaj peli in poslušali razlagauje kerščanskega nauka. Na večer so se vernili zopet nazaj v Torin, kjer je vsakdo odšel na svoj dom. To je terpelo celo leto.

V tem času je narastlo število gojencev na 400. Zimo je prebil pri nekem Morett-u, ali tudi od ondod je moral oditi. Najel je v Valdoku pašnik, kjer so se mogli otroci do sitedga igrati. Tedaj vstanovi Bosko poseben red za nedelje. Zjutraj zgodaj je došel Bosko na pašnik, kjer so se polagoma zbirali tudi dečki. In zdaj je začel spovedovati. Okoli njega so v molitev vtopljeni klečali otroci, ki so se pripravljali na sv. opravilo; drugi, ki so že bili pri spovedi, so se zahvaljevali Bogu za skazano milost. Tisti pa, ki so bili še premajhni in perve sv. spovedi še niso opravili, igrali so se na travniku: bili žogo, skakali skoz obroč, delali „ris“ i. t. d. Kedar je Bosko nehal spovedovati, dalo se je z bobnom znamenje. Takoj se zberó vsi dečki okoli svojega vodnika. Zdaj se njim naznani, kam pojdejo v cerkev k sv. maši. Po službi božji vernejo se nazaj v Torin. A popoldne pridejo zopet na pašnik, kjer se je igralo in skakalo, kakor po navadi. Ob določenih uri se da znamenje. ... hipoma je vse tiho. Bosko nastopi ter razlaga kerščanski nauk. Potem pojejo dečki lavretanske litanije in druge pesmi v čast Materi Božji. Če ostane še kaj časa, razveseljuje se mladina kakor vé in zna. Na večer pa gredó vsi v mesto, kjer se razidejo.

Vsakdo se je čudil, da je umel Bosko vzdržavati tako lep red med sicer tako razposajeno mladino. Vojašk dostojanstvenik je nekoč opazoval, kako so se igrali otroci, kako so pa na znamenje Boskovo takoj vsi popustili igro in verno in tiho poslušali svete in iskrene besede, ktere njim je govoril Bosko — ko je videl častnik ta nenavadni prizor, vakliknil je: „Če bi se vojaki držali takega reda, bi bila vojna upepmagljiva!“ (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Kako se je „Sl. Narod“ poboljšal?!) V številki 44. „Narod“ terdi, da Lichtensteinov predlog za verske šole „podira rahle vezí prijateljstva med cerkvijo in šolo, med posvetnim in duhovskim življenjem!“... Ali tako, kaj? Ali ni vsak katoliški učitelj kakor sploh vsak katoličan po svoji veri zavezan pritegniti z vsem svojim srcem za versko in ne za „brezversko šolo“? Od kod tedaj „podiranje vezí med cerkvijo in šolo“? Od Cerkve gotovo ne, ker ona ima od Kristusa zapoved in oblast mladino odgojevati, in če to zapoved spolnuje, ali mar ona prijateljstvo razdira? Ali ne veliko več „Sl. Narod“, kateri veri pravico pobija, ktera je ne-utajljiva!

Dalje „Sl. Narod“ napoveduje „boj, strašnejši nego li na narodnem bojišči.“ Če bo boj, kdo se bo bojeval? Brezverci zoper Cerkev, kakor je vselej bilo, satan zoper poštene vernike. In kdo bo zmagal?... Kako ravno se bo zdaj izšlo, ne vemo, in na tem trenutku tudi vse zastavljeno ni; smemo pa terditi oziroma na konec te vojske, kar vselej velja in kar katoliško prepričanje terdi o vojski poglavarja tãme, namreč: „Was wir wissen, ist: dass der Fürst der Finsterniss... nicht müde geworden ist, das Reich Christi auf Erden zu verfolgen und an-

zufechten;... dass er aber unter welcher Fahne er auch fechten mochte, nie das Geringste gewonnen, sondern immer nur, wider seinen Willen, dem Zwecke des Allerhöchsten gedient hat, und auch bis an's Ende der Tage nicht im Stande sein wird, die Felsenburg der Kirche zu überwältigen.“

„To (bojevanje) se je lahko pričakovalo in v današnjem času se natanko spolnuje,“ pravi „Nar.“ Se vé da, Cerkev naj le lepo molči in pustí, da škodo terpi mladina, za ktero je ona pred Bogom odgovorna; potlej bo pa mir, toda mir podoben smertni tihoti potem, ko se barka razsuje in divje morje popotnike pogoltne! Toda Cerkvi ne bo nikoli molčala in ne smé molčati pri krivicah, ktere terpi mladina, ki se nji iz naročja izterguje.

„In koliko je zanj (za Lichtensteinov predlog) boja in kakšnega!“ kliče „Nar.“... No, kdo pa se bo bojeval nasproti?... Katoliški učitelji, ako so vé rni sinovi svoje Cerkve, ne bodo nasprotovali, ker vedó, da v novošolskih paragrafih so lektera zoperkerščanska načela. (Glej n. pr. „Konfessionelle oder konfessionslose Schule?“, str. 5—8. V Solnogradu.) Ako je pa kdo upornik, in mu je ljubša brezverska kakor verska šola; kdo more za to? Verni judje, verni protestantje, verni turčini itd. hočejo imeti vé rsko šolo; kako da bi ravno liberalci bili nasprotui?! Takim ljudém je vérska šola resa v očesu in tern v peti, kajti so: liberalni brezverci.

„Sedaj je tudi pri nas že v plamenih agitacija, ktere smo se bali, ker smo znali, da bode strasti v tok spravila, kateri ne pozná nobenih mejá!“ piše „Nar.“ še dalje. Kdo pa podžiga strasti? Ali ne ravno liberalni listi in med njimi „Nar.“, kateri kar naravnost draži, da le podpirati Lichtensteinovega predloga. Kaj Vam je to na poti, ako prosimo za vérsko šolo? Čemu delate hrup? Če ste katoličani, nas morate podpirati; če pa niste, pustite nam svobodo: prositi za to, do česar pravico imamo.

„Nar.“ pravi: „za beganje preprostega ljudstva so take terditve (da je sprijenosti kriva sedanja ljudska šola) v obilni meri pripravne.“ No, vidite kurjaka, kateremu jagnje kalí vodo! Kdo da bega ljudstvo, ne bomo ponavljali, kdo neki ga bolj begal kot ravno „Slov. Narod“ — ki je rogovilil zoper papeže, zoper škofe, zoper duhovne, in nedavno v stiski obetal, kako se bode popoboljšal; namesto tega je pa nove roge pokazal zoper „versko šolo.“ Lepo poboljšanje! Lepa hvala!

„Nar.“ veliko pripoveduje, kako se agituje za podpise. Mi pa vemo, da nasprotniki rijejo in rujejo tudi že po deželi zoper našo peticijo in zoper versko šolo. — Ako bi se reč kje pretirala, pri čemur pa ni vse verjeti, se vé, da napake se ne morejo poterediti. Ne smé se pa pozabiti, da gre za popolnoma pravično stvar, ki ni nič novega, ker verska šola je bila Cerkvi uzeta od liberalne strani o nesrečnem času v veliko škodo mladinske odgoje, česar noben resnicoljub tajiti ne more in o čemur bodo tudi katoliški poslanci o svojem času dosti vedeli povedati.

In pa, če se tudi ves škodljivi vpliv še ni izlil po šolah, ker je dežela katoliška, ker so gg. učitelji po večem katoliški in previdni možje, se utegne zgoditi pa pozneje, ako so vrata takim vplivom odprta po paragrafih. Sej je vender n. pr. gornje-avstrijska dežela najberž še bolj katoliška kot naša, in vender se je zgodilo, da je judovsk učitelj nadzoroval katoliške otroke v cerkvi pri prvem sv. Obhajilu in se sam tako nespodobno pri tem vedel, da ga je neki katolišk mož zaradi vesti moral posvariti. In kaj se zgodí? Posvarjeni jud ga je tožil in katoličan je bil k globi obsojen! In to vse po

paragrafih. In kaj podobnega se lahko zgodi povsod, ako se brezverska šola ne spremeni v versko.

Slednjič se „Nar.“ mogočno huduje, grozi, govori o storjenih napadih, o podkopavanju učiteljske veljave, o sejanju nekerščanske zagrizenosti po naj večem merilu, — vsled tega razobeša strašilo upora, derzne se celo ziniti o „strupenem cvetju (tako?)! Lichtensteinovega predloga“ itd., in kar naravnost draži, da ne podpisovati omenjene prošnje!... Kje pa smo? Mar na Beduinskem, v Dahomeju, in ne v katoliški Sloveniji, ki je po hribih, homcih in dolinah obsejana s katoliškimi cerkvami!... Če se je kje zgodilo kako presiljenje, kar je v taci okoliščinah mogoče, ali se smé zato pravična reč sama zavreči in zatirati?

Veliko se ugovarja, da Lichtensteinov predlog ne ugaja vseskozi, n. pr. oziroma na slovenščino, ali kar tiče dežele z liberalno večino. Toda predlog še ni postava in kar ni popolno, se dá zboljšati, vravnati, popraviti, popolniti; glavna reč, ktera je liberalcem babbav in se nepotrebno plašijo pred njo, je pojem „verska šola.“ Toda Cerkev ni bav-bav, ona je angelj-varh malih, ktere ji je Bog izročil zato, da naj jih lepo pravno-versko odgoja ter jih časne in večne nesreče obvaruje. Kdor je véren sin katoliške Cerkve, on predloga za versko šolo ne napada, ne zatira, podpisov zanj ne odvraca; kot narodnjak dela pač na to, da se predlog tako vravná, da bode za vse prav, kolikor je mogoče.

Vse meje spodobnosti in resnice presega pa in do smešnosti lastne precenitve se vije neka šopirna barmabasada pod naslovom „Poslano“ v „Narodu“ št. 47, ki interpeluje „sl. odbor učiteljskega društva“ v Ljubljani. češ:

„Vse (?) učiteljstvo v širni Avstriji je obsodilo naj ostreje predlog nemškega kneza; le kranjsko se ne gane, ko bo vendar predlog, ako postane zakon, opoviral napredek v ljudskem šolstvu, — prepustil se naš mili narod sosednjih dežel nemili osodi, — nas učitelje dovedel v jarem polupreteklega časa.“

In zdaj k prašanju:

1. „Ali misli sl. učiteljski odbor poslati peticije na državni zbor, da naj se Lichtensteinov predlog odkloni?“

2. „Ali ne misli odbor voditi protagitacije mej sl. kranjskim učiteljstvom?“ — Podpis: „Več udov sl. učit. društva.“

Tedaj „kreuzzug“ zoper versko šolo! Kdor kaj bere, bo spoznal, da je vse tako blago stesano in lažljivo zmreženo po enem in istem truhlenem kopitu šuntarskih osebstev, ki so vedno na čelu v borbi zoper Cerkev, akoravno so sami zapisani v kerstnih bukvah. Eden modrih gg. učiteljev nam je te dni rekel: da si bodo previdni gg. učitelji pač premislili, predno se v nasprotje postavijo z vsem kranjskim narodom, ker dobro vedó, da škodovali bi le sami sebi, kajti narod hoče verske in ne brezverskih šol.

Znano je, da se pri vsem nasprotnem počenjanju naše peticije obširno podpisujejo in da se ta v začetku s tujega zaneseni sad tudi zdaj mnogotero goji od nekih osebstev, kterim naša dežela nič mar ni. Gg. učitelji, kteri ste res naši, bodite previdni in ne poslušajte ne domačih in ne tujih lažljivih prerokov, kteri Vas s Cerkvijo in z narodom v razpor spravljajo.

Mi imamo do verske šole gotovo tisto pravico, kakor druge dežele. Na Bavarskem je šola redoma verska, na Vrttenberškem, Hanoveranskem, Šlesvig-Holsteinskem in Saksonskem so zgoli verske šole; na Pruskem je l. 1882 bilo 32.523 verskih in le samo 517 mešanih šol. V državnem avstr. zboru zastopane

dežele imajo čez 22 milijonov prebivalcev in med temi je čez 20 milijonov katoličanov. Ali bi ne bilo torej trinoženje vesti, ako bi hotli zarad nekterih nespremišljenih ali celo brezverskih kričarjev narodom brezverske šole vsilovati!

Prav modro piše o tej stvari linški škof v letošnjem postnem pastirskem listu. Pravi med drugim to-le: „Brezverska šola, ki ni ne katoliška, ne protestantska, ne judovska, je slepa nezmišl, ki ne more nikomur biti po volji, kdor ima razum za to, kar je šolsko bistvo in namen, in narbolj žalostno je, da to pelje k verski vnmarnosti, k indiferentizmu... Sedanji čas se je močno in veselo razširilo prizadevanje, šolo Tistemu nazaj dobiti, ki je rekel: „Pustite male k meni, in nikar jim ne branite!“ — Višji pastir vernike opominja, da naj zelo in goreče molijo na ta namen, „ker šola mora zopet to biti, kar ima biti in kar je bila, to je — verska.“

Iz Ljubljane. (Obletnica Vincencijeve družbe.) Vincencijeva družba je imela 19. t. m. društveni praznik. Ob četert na sedem zjutraj je bila sv. maša v nunski cerkvi in skupno sv. obhajilo; zvečer ob 6 pa je bil obletni shod za 1887. Precejšno število udov se je bilo zbralo.

Gospod glavni predsednik prošt dr. Ant. Jarc pozdravi nazoče gospode, kot sobrate, govori o razširjenji Vincencijevih družb po vesoljnem svetu, in posebno omenja slavnostnega sprejema udov Vincencijevih družb iz vsih delov sveta 4. februarija t. l. v Rimu pred sv. Očetom papežem Leonom XIII (kar je „Dan.“ ob kratkem že povedala). Bilo je okoli 2000 udov. Predsednik glavnega sveta, gospod Pagès, bere pred sv. Očetom addresso, v kateri izreka v imenu cele družbe iskreno zahvalo za naklonjenost in odlikovanje, ki ga je Vincencijeva družba dosihmal vživala od rimskih Papežev in prosi končno sv. Očeta za blagoslov in očetovsko spodbudo.

Sv. Oče, ginjeni, so potem precej obširno in prevažno govorili. Rekli so, da s posebno radostjo sprejemajo čestitko in da se veselé, ker pri tej slovesni priliki zamorejo svojo zadovoljnost naznaniti tej tolikanj važni in pobožni družbi in vnovič poterditi vso prešujo, res zasluženost hvalo in čislenost. Maoženje in vspešno delovanje konferenc je delo previdnosti Božje, ker bolna človeška družba potrebuje bolj kakor kedaj tolažbe od kerščanske ljubezni. To pa je pravo ločilno znamenje učenca Jezusovega, in zato skušajo sovražniki mesto kerščanske ljubezni postaviti lažljivo, hinavsko ljubezen.

Takemu zlobnemu počenjanju se morajo bratje Vincencijeve družbe krepko zoperstaviti s tem, da dela kerščanske ljubezni bolj in bolj razširjajo na vse stanove, da se družbinske razmere čezdalje več zboljšajo. Treba pa je k temu neomenjenega zaupanja v božjo moč te čednosti. To je vaš delokrog, nadaljujejo sv. Oče; z navdušenjem ste si ga izvolili, delajte po zgledu in pod vodstvom aposteljna ljubezni, velikega sv. Vincencija Pavljanskega, delajte serčno, pa modro, pokazajte svetu, kaj je pravi duh Kristusov in koliko more taisti storiti za srečo in blagostanje človeštva.

Ta duh, kakor veste prelubi sinovi, ne donša ubogim pomoči le samo v telesnih stiskah; kerščanska ljubezen sega višje, namreč v dušni blagor, v zveličanje duše. Namen in znak njen je: nadaljevati poslanstev Zveličarja Jezusa Kristusa. Prepričani smo, da Vaše društvo vodi in spremlja ta duh, da vas navdušuje ta sveta nadnatorna ljubezen; prizadevajte si, da ga čistega ohranite v sebi, ter ga preseljujete na vse tiste, ki so okolo vas; — ta duh ljubezni vas bo storil aposteljne; s tem duhom bode te v mnogih

vžgali luč vere, ž njem bodete zbudili upanje tam, kjer je obup in maloserčnost, s kerščansko ljubeznijo do bližnjega bodete oživili v družinah kerščansko življenje, spolnovanje kerščanskih dolžnost, ljubezen do cerkve in spoštovanje do prestopnikov. To, predragi sinovi, je neprecenljivi sad kerščanske ljubezni. Gospod jo blagosloví po svoji nezmérni dobroti pri vas in množi v pobožnem trudapolnem Vašem delovanju. V tej nadi in zagotovitvi nebeških dobrót podelim Vam tu pričujočim in vsim konferencam, kakor tudi neštevilnim ubogim, katere podpirate, apostolski blagoslov.

Konečno je izročil gosp. Pagès nabrane darove in izkaz vseh konferenc z veseljnega svetá.

Gosp. predsednik potem omeni, da je Vincencijeva družba z Božjo pomočjo prav uspešno v tem duhu delovala in mnogim ubogim in stiskanim žalostni stan zboljšala, ter tudi vplivala na serca in na dušni blagor podpiranih.

Vincencijeva družba (obe konferenci) je podpirala 258 družin in posameznih.

V Marijanišču je bilo sirotnih dečkov 124. Šolski napredek gojencev je bil izversten; izmed 124 je bilo odličnih 46. Hvala posebna gre prečast. gosp. vodju dr. Lampe-tu in čast. šolskim sestram.

Dozidovanje Marijanišča je prišlo oktobra mesca pod streho; stalo bode 27.000 gld., večina je plačana, drugo je še na dolgu.

Nove orglje so bile blagoslovljene 1. maja; v tem mescu so bile tudi šmarnice. 22. maja je bila obletnica kapelinega posvečevanja, 24. maja so prevzvišeni knezoškof v kapeli maševali, potem ogledali nove orglje in vstav.

Eksercicije so bile za gospode od 3—6. aprila; za gospé od 10. do 16. oktobra; perve je vodil gosp. prof. dr. Lampe, druge duhoven Jezusove družbe P. Jakoba. — 12. julija je imel v kapeli novo mašo gosp. Milar.

Predstave so bile: o Božiču 4 letni časi; — po Božiču preslavljanje papeža Leona XIII v živih podobah. Vse predstave so bile od občinstva do gnječe obiskovane.

Hvaležno omeni g. predsednik dobrotnikov kakor so: kranjska hranilnica, pokojna gospa Marija Jalenovka, Jera Ambrožičeva, pokojna župnika Snoj in Hrovat; preč. g. Zupančič za knjigo „Dušna pomoč“; potem dobrotnikov: gg. Gornik in Fr. Jarc. Več občin ljubljanske okolice je Marijanišče prav radno oskerbelo z živežem; da se je toliko dalo, gre hvala tudi preč. g. duh. pom. Martinu Malenšek. Tisučerna hvala vsim!

D o h o d k i :

Marijanišče	11247 gld. 47 kr.
I. konferenca	1676 „ 45 „
II. konferenca	1210 „ 76 „
Opravni svet	132 „ 96 „

Skupaj . . . 14267 gld. 64 kr.

S t r o š k i :

Marijanišče	11534 gld 30 kr.
I. konferenca	1490 „ 15 „
II. konferenca	1140 „ 39 „
Opravni svet	54 „ 95 „

Skupaj . . . 14219 „ 79 „

Gospod predsednik perve konference kan. Zamejic poroča v zanimivem govoru o delovanju te konference

in med drugim omeni, da ta konferenca vsled gorečnosti in prizadevanja njenih marljivih udov, akoravno je nastala denarna zadrega, je z Božjo pomočjo dobro izhajala, tako, da je ob koncu leta primeroma znatni znesek preostal. Kot novega uda je konferenca pridobila preč. g. profesorja dr. Janeza Janežič-a.

Gospod predsednik druge konference, preč. gosp. župnik Janez Rozman, pravi, da v področju te konference je siromaštva in revščine silno veliko, pripomočki pa so majhni; vendar pa se je za uboge primeroma prav veliko storilo. V daljnem ginljivem govoru spodbuja delavne ude te konference in sploh vse ude Vincencijeve družbe k stanovitni delavnosti, kazaje na plačilo, katero tiste čaka, ki za uboge delajo in se trudijo njih žalostni stan olajšati, ter v spomin kliče besede Kristusove, da bode to, kar se stori najmanjšemu njegovih bratov, tako sprejel, kakor bi se njemu samemu storilo. Kaže tudi na velikega apostelja ljubezni, sv. Vincencija Pavljanskega, kateri je rekel, da se tistim, ki ljubijo reveže v življenju, smerti, kadar pride, ni treba bati. Potem govornik naznani, da je marljivi delavni ud Jožef Rodman sprejemši poslovanje v drugi župniji izstopil iz družbe, da je pa veselo, da so 3 novi delavni udje tej konferenci pristopili in sicer gospodje: Peregrin Kajzel, steklarski tergovec, Radoslav Milavec, krojaški mojster, in Pavel Velkaverh, molar in žitni tergovec. Konečno nadja se, da bomo, ako doživimo, tudi ob koncu leta, kakor letos, se smeli veseliti vspeha našega delovanja.

Dobrotniki, podpirajte Vincencijevo družbo! Božji blagoslov se Vam ne bo pogrešal!

Naj še omenimo, da razpolaganje prihodkov in in stroškov na drobno, vseh darov in dobrotnikov in statistične stvari bodo razvidne v letnem poročilu Vincencijeve družbe za leto 1887, katero se bode izdalo v kratkem.

V Rim se napravlja na božjo pot veliko Kranjcev, kakor se sliši, duhovnov in svetnih. Z Gorenjskega n. pr. nam piše odličnik L. R.: „Naznanjam Vam, da tudi jest, ako Bog dá, pojdem v Rim na božjo pot. Prav lepa in blaga misel je, kakor je nekdo naznanil v „Cerkvenem Glasbeniku“, namreč, da bi se osnoval za to veliko romanje pevski zbor, ki bi lahko domačim gospodom duhovnim pri sv. maši pél. kjer bi bila priložnost. Tudi jest, ako bi bil vreden, bi se za en glas k njim pridružil.“

Jud pri Mariji Lurški.

Nekega jesenskega dné 1. 1870 pride v Lurd z večjo družbo tudi jud, ki je imel na pregibu pod pestjo prehudo rano in oteklino, ktera mu je delala silne bolečine. Noben zdravnik ga ni mogel ozdraviti. Pa jud tudi ni bil prišel v Lurd kot romar, ampak kot priprost popotnik — ogledovat ondoto lepo okrajino. Vender pa, pravi, je stojé pred duplom Marijine statuve poslušal notranji glas, ki mu je klical: „Pojdi, pij iz studenca in omij si roko!“

Odvije tedaj obezo od roke, poklekne in zakliče: „O ti prečudna Bernadetkina Gospá, bodi pozdravljena!“ (Druzega naslova revež jud ni vedel za Jezusovo Mater.)

Med tem je potopil tudi bolno roko v studenec, in — glej! ko bi trenil, minula je vsa bolečina, ostudna bula in rana na roci je zginila in — roka je bila popolnoma zdrava.

Globoko ginjen je jud naznanil pričujočim romarjem, da je ozdravljen, pa tudi svojim spremljevalcem, ter povedal, da se bo precej podal v Pariz in se dal podučevati v kerščanski veri, ter da hoče postati mašnik. (Echo der Ann. U. L. Fr. von Lourdes, 2. št. 188.)

Razgled po svetu.

Dunaj. Katoliška šolska družba je 28. t. m. imela velik shod v prid verske šole. Silna zbrana množica je v začetku zaklicala Slavo papežu in cesarju. Govornik J. Stöber je med drugim opomnil na izrek kardinala Raušerja, kateri je imel navado ponavljati besede, rekši: „Narbolj kužna reč, kar nam so dozdej prinesle liberalne zmote, je šolska postava.“ Povedal je potem celo versto izrekov slavnih móž, kateri so brez izjeme vsi govorili za versko šolo, in to pa ne le katoličani, ampak tudi drugoverci in celoma liberalci.

Drug govornik, poslanec Doblhammer je med drugim omenil, kako je ta moderna novošola križe odpravljala iz šol, ime Božje črtala iz šolskih bukev, ... pa da si je Lichtenstein s svojim predlogom pridobil zahvalo vseh katoličanov, — in da bitva za šolo je poslednja obupna borba frajnavratarstva s katoliško Cerkvijo ter je dolžnost vseh katoličanov, braniti se zoper tega sovražnika.... Lejte, tako je govoril poslanec in pa na Dunaju tolikim judom in prostomišljakom v obraz.

Krako. Prelepo adresno je poljska Krakovska univerza poslala Leonu XIII. „Sveti Oče! V edinosti z vesoljnim katoliškim svetom mi podpisani, rektor in profesorji Jagellonske univerze v Krakovem, Vaši Svetosti pred kolena položimo izpoved naše vere, kakor tudi poklon naše udanosti in podločnosti.“ Tako začenjajo in pravijo nadalje, da se kot odgojitelji in učeniki mladine še posebej zavezane čutijo večno Modrost hvaliti, da je čoln sv. Petra izročila Njih Svetosti, in želé torej, da bi vladal ta čoln naj delj ko je mogoče. Preslavljajo dalje sv. Očeta namestnika J. Kr. zaradi posebne ljubezni do učenosti in znanja véd, še bolj pa zaradi posebnega darú tudi učiti in kazati, kako človeška veda ima pravico razvijati se in rasti po naravnih pomočnikih, in vendar pri tem biti v čisti zločnosti z božjimi in razodetimi resnicami... Gospodje Poljci naznanjajo, da po navodu sv. Očeta hočejo sodelovati za razsvetljevanje človeštva, kar je v njih močéh, na tej pet stoletni visoki šoli, ki je bila ustanovljena od papeža Urbana V. Zagotavljajo vedno zvestobo in podločnost sklepajo svoje prelepo pisanje. —

Koliko visokih šol so ustanovili papeži, katol. škofje, duhovni in verniki, ki se pa ne spominjajo več svojega začetka, danih zavéz in dolžne hvaležnosti! Slava Jagellonski univerzi in njenim katoliškim profesorjem!

V Rim je 16. febr. dospelo poslanstvo marokanskega cesarja z darovi in pismi za papeža. Poslanstvo ima tri marokanske dostojanstvenike in spremstvo 11 družih oséb.

O tem času so sprejeli sv. Oče tudi romarje iz Škocije pod vodstvom nadškofa Edinburškega.

Kako umni učenjaki spoštujejo Leona XIII, kažejo Španjci. Tisuč pet sto doktorjev in profesorjev je poslalo sv. Očetu v pekrasno vezanih adresah svoja čestitanja. Desetere vélike univerze in 46 učilišč je poslalo svoja slavna imena, in zastopana so vsa učenostna stebila.

12. sveč. je bil nad lopo cerkve sv. Petra (v dvorani „Loggia“) za zveličanega oklican častitljivi služabnik Božji Feliks Nikozijan, laik iz kapucinskega reda. Potem je bila pontifikalna sv. maša. Pričujočih je bilo med drugim več misijonskih škofov in general tega reda, redovni provincijali itd. — 19. svečana pa je bil enako za zveličanega oklican čast. Janez Kerstnik Salski (de la Salle), ustanovnik družbe kerščanskih šolskih bratov. Pričujočih je bilo veliko Francozev in mnogi šolski bratje. Popoldan so sv. Oče opravili počestčenje med zveličane prištetega pred njegovo podobo.

London. Zadnji teden v decembru l. l. je bil anglikanski pastor Condex s svojo soprogo vred sprejet v katoliško Cerkev. Condex je veljal za enega naj zmogljivejših mlajših anglikanskih duhovnov, zato je zgledovanje toliko večje med anglikanci. Sprejet je bil v sv. Cerkev po č. P. Banghan-u. (To naj veljá tudi za popravek, ker je bilo nedavno nekoliko zmeteno poročilo v „Dan.“)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V bratovski namen je za mesec sušec (marcij) priporočeno v molitev:

a) Vesoljni namen:

Moški, da bi bolj goreče prejimali ss. zakramente.

(Spis, v ta namen poterjen in blagoslovljen od papeža, prihodujič.)

b) Posebni nameni:

8. S. *Janez od Boga*. V postrežbo bolnikov poklicani redovi in društva. Več na telesu terpečih. 5letno, že dve leti na očéh bolno dete.

9. S. *Frančiška Romana*. Pospešovatelji molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Stanovitnost v dobrih sklepih. Več važnih zakonskih zadév. Novoobhajanci.

10. *Štirideseteri vitezi*. Naši vojaki. Sprememenje več vojaških zadév.

11. *IV postna. S. Heraklij*. Odstranjenje družbinske revščine. Z britkimi skerbmi za hrano boreče se družine. Več pijancev.

12. S. *Gregorij Vel.* Jezusova družba. Molitveno apostoljstvo in Serca Jezusovega bratovščina. Več duhovnih semenšč.

13. S. *Efrazija*. Obvarovanje pred hudobnimi jeziki in hudobno govorico. Dobre velike spovedi. 9letno, pa že popačeno dete.

14. S. *Matilda*. Visoka knežja hiša. Katoliška Cerkev na Pruskem. Osvobojenje kat. vstanov.

15. S. *Klemen*. „Duhovni in obhajanci.“ Spoduje Avstrijska in Švabska dežela. Neka nadškofija in sprejetje duhovnih redov.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad

in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Sin dijak priporoča bolnega očeta, mater in sestro, da bi se vsi ozdravili, če je Božja volja. — Mati priporoča bolno hčer za pomoč. — Dijak, da bi dosegel tisti stan, ki ga želi in se ognil neke nasprotni osebe. — Bolna oseba za zdravje. — Moja mati bolehalo že dolgo; poskušali so mnogoverstne zdravila, poslušali svete modrih zdravnikov; pa nič ni pomagalo. Edino zaupanje imamo še v presveto Devico, sv. Jožefa in sv. Antona P., po njihovih prošnjah upam, da zadobijo mati zopet zdravje. Naj bodo torej ponižno priporočeni. — Oseba v neki dušni potrebi. — Hudo bolna za pomoč. — Da bi Bog na prošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sovražnike sv. Cerkve ponižal in spreobrn timeril.

Zahvale.

Podpisane razglašajo naj priserčniši zahvalo preblaženi Devici Mariji v Lurdu za milost, katero so po Mariji Devici prejele, namreč, spreobrn timerjenje neke luteranske osebe k sv. veri. Obljubile smo podpisane zahvalo po „Danici“ razglasiti.

V Ljubljani 25. svečana 1888.

*Terezija T., Minka V.,
Adalberta O.*

V nar hujši bolezni v glavi skoz več tednov sem se začela priporočevati sv. Jožefu in o prazniku njegove poroke sem njemu na čast sv. rožni venec začela moliti. In lejte, pri družem rož. vencu v eni uri mi je tako zelo odjenjalo, da sem potem zamogla delati, kar poprej skoz več dni ne, in veliko polajšanje še vedno čutim. Priporočam se še dalje za polno zdravje.

Iz Škofje Loke.

J. V.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Čast. gosp. P. Jož. Jakoba S. J. gre iz Ljubljane v Inomost; v Ljubljano pa iz Št. Andreja č. P. Fr. Sajovic.

Iz dijaške kuhinje. Smert, ki je zadnje tedne toliko mladih preselila v boljše življenje, je tudi nam uzela dva prav pridna in dobra mladenca, ki sta: petošolec Rudolf Kovač z Jesenic, umerl v Ljubljani za kozami; in šolarček Tonček Tekavec, iz Zahriba nad Cirknico, ki ga je domá 22. t. m. pobrala davica. Mnogim šolskim revam sta se umaknila. Bog že vé, kaj dela: kako škoda bi bilo za marsiktere lepe dušice, ako bi jih kje pozneje sedanja veri in čednosti sovražna alana posmodila! Bog daj jima večni mir.

† Č. g. Jan. Budnar, župnik na Vačih, je 27. t. m. umerl za mestvodom. R. I. P.

Iz Tersta se nam od višje strani javlja preveselo naznanilo da je ondotni prošt milgosp. dr. Janez Šust postal „Protonotarius apostolicus.“ Iz celega serca čestitamo! Slava!

Iz Amerikanskega Berlina, 15. pros. 1888. (Kaj Amerikanci vse znajo?) Videli smo pismo pisano na lub ali nekako brezovo skorjo. Pisavec gosp. R—k. pravi: „Kaj ne, kako revni smo v Ameriki, ker moramo na taki pergament pisati?“ (Pismo je res nekako pergamentu podobno, rujavkasto, in na nasprotni strani z naravnimi čertami, prav kakor so na našem brezovem lubji. Vr.) „To je skorja nekega drevesa, ki ga tukaj imenujejo po angleško „birch“ (r. berč). To drevo je podobno naši brezi, „betula“ lat. in laško, „boulan“ francosko. Ima pa ravno take veje in vse; samo v tem

se razloči, da ima tako lepo koro (skorjo), da se lahko kot papir rabi, kakor vidite. Na deblu zraste vsako leto ena taka lahna kožica; očitno je, da drevo, ki je debelo, ima več tacihi kožic ter se n. pr. 20—30 tacihi kožic lahko odlupi. Severni prebivalci, Indijanci imenovani, izdelujejo raznotere reči iz te kože; tudi majhne čolničke narejajo iz nje.

Mnogo je tacihi reči, osobito kar se tiče botanike, o kterih nisem nič slišal na gimnaziji, niti obsega Tuškova botanika kaj tacega. To bi se dalo rabiti tudi za pergament namesto oslovske kože...“

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Škofovski komisarji za kerščanski nauk v mestnih ljudskih šolah so odločeni preč. gg.: Andr. Šterk, Fr. Černe, Peter Sinčič in Peter Martelanec.

Prečast. g. Ign. Germ. župnik Šternski, je dobil župnijo Cerovlje. — Čast. g. Jan. Lupetina je postal župnijski pomočnik pri sv. Antonu Padov. v Terstu; čast. gosp. Juri Rastelli pa pomočnik pri M. D. Pomočnici v Terstu. — Umerl je 13. svečana preč. g. Jož. Uršič, župnik v Gerdoselu. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Čast. gosp. župnik L. Kristofič 1 gld. — Čast. g. župnik Jan. Azman 8 st. dvajsetic. — Z napisom: „Moj Jezus, usmiljenje!“ 2 gld. — De „Virt. et Mus.“ 1 gld. — Čast. g. župnik Ant. Hočevár 1 gld. — Č. g. župnik Fr. Jarc 2 gld. — Blagorodni gosp. dr. Ivan Tavčar 10 gld. — Čast. gosp. Fr. Tavčar 2 gld. — M. Klobovs 1 gld. — Čast. g. Prim. Peterlin 6 gld. — Čast. gosp. Jan. Modic 5 gld. „za dijake, ki vém, da so zdravi v ustih in radi meljejo.“ — Preč. g. župnik Jan. Potočnik 10 gld. — Čast. gosp. župnik J. Tiran 2 gld.

Za sv. Očeta: Po čast. gosp. župniku St. Šrancu 12 gld. — Čast. g. župnik Fr. Jarc 4 gld. — Preč. g. župnik Jan. Potočnik 10 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. župnik Fr. Jarc 9 gld. — G. L. Ravnik iz Bohinjske Bistrice 24 gld. — Preč. gosp. župnik Jan. Potočnik 10 gld. — Čast. gosp. Val. Lavtar z Dobrove 5 gld. — S Trate po čast. gosp. Fr. Kušarji 4 gld. 40 kr. — Po vis. čast. g. župniku Ant. Zarniku iz Naklega 47 gld. 62 kr.

Za bandero N. lj. Gospé presv. Serca: Martin Trilar 1 gld.

Za Marijanišče: Slavna kmetijska posojilnica okolice Ljubljanske 10 gld. — „Moj Jezus, usmiljenje!“ 2 gld. — Prečast. gosp. župnik Jan. Potočnik 10 gld. — Mil. gosp. prošt. Peter Urh 10 gld.

Za Ben-Boskov misijon v Torinu: Čast. gosp. Fr. Tavčar 2 gld. — Čast. gosp. Prim. Peterlin 6 gld.

Za bratovščino S. R. Telesa: Z Mirne po čast. g. župniku Fr. Jarcu 13 gld. — Iz Ljubnega po čast. g. župniku J. Terau 10 gld. 20 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Prečast. gosp. župnik J. Potočnik 10 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. V. B. na St.: Došlo in se bo oddalo.